

v 90,3 % hodin byly hodnocení/klasifikace zdůvodněny. V hodinách však stále nebylo v dostatečné míře využito sebehodnocení žáků (jen 32 % hodin) ani vzájemné hodnocení žáků (15,7 %). U obou indikátorů byly zaznamenány významné rozdíly mezi 1. a 2. stupněm.

Důležitou formou motivace a podpory nadaných žáků je účast žáků na olympiádách a soutěžích. V inspektovaných školách se školních kol olympiád a soutěží zúčastnilo 73 186 žáků, tj. 51,9 %, 21 620 žáků, tj. 15,5 %, se zúčastnilo vyšší než školní úrovně předmětových olympiád a soutěží.

Počet zameškaných hodin v inspektovaných školách činil 16 340 v průměru na jednu školu, z toho bylo 1,2 % neomluvených. Průměrný počet všech zameškaných hodin na jednoho žáka byl 79 hodin. Jako příčiny neomluvených hodin byly nejčastěji uváděny vliv rodinného prostředí (77,6 %), následovalo nepřizpůsobení školnímu režimu (59,8 %) a vliv mimoškolního (volnočasového) prostředí (19,5 %). Obavy ze školního neprospěchu, nepřizpůsobení školnímu režimu, negativní vztah k vyučujícímu, obavy z možné šikany nebo klima třídy a porucha v oblasti mezilidských vztahů se vyskytly pouze v malé míře. Z dalších příčin lze jmenovat neomluvení ze strany rodiny, neohlášení žáků pobývajících v cizině nebo útěky z VÚ, DD, DÚ.

Většina škol průběžně sledovala pokroky žáků v učení. Nejvíce používaným způsobem, kterým škola sledovala pokroky žáků, bylo individuální hodnocení učitele (v 95,4 % škol) a externí testování (v 52,2 % škol). Třetina škol využívala k hodnocení pokroku žákovská portfolia. Vlastní testování využíval jen malý počet škol (42 škol). Inspektované školy také pravidelně vyhodnocovaly celkové výsledky vzdělávání žáků (96,6 % škol) a ředitelé přijímali účinná opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků (90,8 % škol). Porušení v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání bylo zjištěno pouze v 4,1 % škol. Zjištěná porušení se týkala nesouladu s právními předpisy a přezkoumání výsledků hodnocení.

Školy získaly možnost využívat systém InspIS SET jako další nástroj hodnocení žáků. Tento nástroj dosud využívalo 33,8 % inspektovaných škol, a to nejvíce pro vlastní hodnocení. Jde jednak o školy, které byly zapojeny do celoplošného a výběrového testování, jednak o školy, které InspIS SET využívají pro vlastní školní testování. Od zahájení provozu školního testování se do něj zapojilo 255 základních škol, ve kterých bylo přihlášeno více než 11 tisíc uživatelů a zadáno více než 43 tisíc testů. Nejčastěji byly využívány testy z matematiky, následované českým a anglickým jazykem.

Důvody, proč dvě třetiny škol InspIS SET zatím nevyužívají, byly různé. Školy systém neznaly, ale seznamují se s ním, některým školám systém nevyhovuje, mezi uváděnými důvody byl i nedostatek času nebo existence vlastního systému.

ČŠI vydala v roce 2015 v rámci projektu NIQES publikaci Hodnocení výsledků vzdělávání didaktickými testy. Tato publikace by měla poskytnout učitelům, ředitelům i dalším uživatelům komplexní informaci o didaktických testech a jejich specifické úloze při hodnocení výsledků vzdělávání. Publikace obsahuje velké množství příkladů a zdrojů, z nichž lze získat širší poučení i konkrétní náměty k hodnocení výsledků žáků ve výuce.

2.3.2 Výsledky žáků v národních šetřeních (NIQES)

Ve školním roce 2014/2015 provedla Česká školní inspekce zjišťování výsledků žáků 9. ročníků základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií. Zjišťování v přírodovědných předmětech (přírodopis, chemie, fyzika) a společenskovědních předmětech (zeměpis, dějepis, výchova k občanství) se uskutečnilo formou elektronického testování v systému InspIS SET. Do testování bylo zapojeno celkem 1 718 základních škol a 219 víceletých gymnázií a téměř 58 tisíc žáků.

Průměrná úspěšnost v přírodovědném přehledu byla u žáků 9. ročníků základních škol (ZŠ) a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (VG) 51,2 %. Žáci ZŠ dosahovali většinou lepších výsledků v otázkách z biologie, naopak nejhorší výsledky byly většinou dosaženy